

Dôkaz lásky alebo nástroj kontroly? Viac ako polovica Slovákov zdieľa heslá k mobilu s partnerom

18.3.2026 - Jozef Bednár | SAV

Viac ako 55,7 % ľudí na Slovensku zdieľa so svojim partnerom alebo partnerkou prístupový kód či heslo do mobilného telefónu. Vyplýva to z reprezentatívneho výskumu Sociologického ústavu SAV, v. v. i., ktorý sa zameriaval na používanie digitálnych technológií v partnerských vzťahoch.

Mobilné telefóny už nie sú len nástrojom kontaktu s inými ľuďmi a službami. Postupne sa stali vstupnou bránou k intímnym informáciám. Veľké množstvo ľudí síce používa kód alebo heslo na prístup do smartfónu, ale v telefóne má rôzne aplikácie už odomknuté.

Výskum založený na reprezentatívnom kvantitatívnom prieskume online populácie Slovenska a na hĺbkových rozhovoroch ukázal, že páry používajú digitálne technológie najmä na komunikáciu a udržiavanie blízkosti, tiež na manažovanie domácnosti či starostlivosť o deti.

„Dôležitým zistením je, že väčšina ľudí hodnotí používanie digitálnych technológií zo strany partnera alebo partnerky pozitívne, najčastejšie ako prejav starostlivosti (47,5 %), pomoci (49,6 %) alebo ochrany (44,2 %),“ uvádza výskumníčka Viera Poláková zo Sociologického ústavu SAV, v. v. i. Zároveň dodáva, že časť respondentov hodnotí digitálne správanie partnerov negatívne. *„Niektorí respondenti uvádzajú, že im partner alebo partnerka prostredníctvom digitálnych technológií ubližuje (3,3 %), ohrozuje ich (3,6 %) alebo ich kontroluje (6,8 %),“* spresňuje Viera Poláková.

Na mieru zdieľania prístupov k digitálnym zariadeniam má vplyv viacero faktorov, jedným z nich je napríklad spoločná domácnosť partnerov. Výrazné rozdiely sa však ukazujú aj medzi vekovými skupinami. Mladí ľudia vo veku 16 - 29 rokov majú tendenciu zdieľať viac informácií, a to nielen prístupové kódy do mobilu či geografickú polohu, ale aj erotické fotografie a videá.

„Zatiaľ čo 33 % celej populácie považuje za normálne, že si partneri zdieľajú erotické fotky a videá, medzi mladými vo veku 16 až 24 rokov s tým súhlasilo až 59,5 %. Zároveň sú to práve mladí ľudia, ktorí častejšie než staršie generácie uvádzajú, že sa obávajú možnej kontroly zo strany partnera alebo partnerky prostredníctvom digitálnych technológií. Častejšie tiež poznajú vo svojom okolí niekoho, kto zažil násilie vo vzťahu, pri ktorom boli digitálne technológie zneužívané,“ dopĺňa sociálna antropologička zo Sociologického ústavu SAV, v. v. i., Zuzana Sekeráková Búriková.

Temná strana digitálnej intimity: Od zdieľania k vydieraniu a nátlaku

Rozhovory s odborníkmi a odborníčkami, ktorí na Slovensku poskytujú pomoc obetiam násillia v partnerských vzťahoch, poukazujú na čoraz častejšie zneužívanie digitálnych technológií. Ak je vo vzťahu prítomné psychické násilie, je vysoko pravdepodobné, že na jeho páchanie budú zneužívané aj bežne dostupné technológie. Môže ísť napríklad o kontrolovanie súčasného alebo bývalého partnera, zisťovanie, kde sa nachádza a s kým komunikuje, neustále kontaktovanie, vydieranie alebo vyhrážanie.

„Násilie vo vzťahu sa môže diať za pomoci informácií a prístupov, ktoré partneri zdieľajú ešte v začiatkoch vzťahu a často dobrovoľne. Práve prístupové heslá či erotické fotky a videá môžu byť

neskôr zneužívané na vydieranie alebo pomstu. Najrizikovejšou je fáza odchádzania z násilného vzťahu, keď násilná osoba stráca fyzickú kontrolu nad partnerom alebo partnerkou,” vysvetľuje výskumníčka Veronika Valkovičová z Katedry etickej a občianskej výchovy Pedagogickej fakulty UK.

Zistenia výskumu majú dôležité implikácie pre prevenciu násilia v partnerských vzťahoch. Ukazuje sa totiž, že správanie ľudí vo vlastnom vzťahu neovplyvňuje to, či vo svojom okolí poznajú niekoho, kto zažil násilie, pri ktorom boli zneužívané digitálne technológie. Tento typ násilia nesúvisí nevyhnutne s nedostatkom digitálnych zručností, ale skôr so zneužívaním dôvery vo vzťahoch. Preto je podľa výskumníček dôležité nielen zvyšovať digitálnu gramotnosť, ale najmä posilňovať vzťahové zručnosti ako komunikáciu, nastavovanie digitálnych hraníc či rešpektovanie (ne)súhlasu partnera alebo partnerky. Prevencia by sa mala zameriavať najmä na mladých ľudí a mala by byť súčasťou vzdelávania na školách.

Odborná analýza výsledkov spoločného výskumu Sociologického ústavu SAV, v. v. i., a Katedry etickej a občianskej výchovy Pedagogickej fakulty UK je spracovaná v publikácii *Digitálna intimita: od dôvery ku kontrole v každodennom živote párov* (Mamaš, 2025). Je to prvá knižná publikácia, ktorá analyzuje dáta o používaní digitálnych technológií v intímnych párových vzťahoch na Slovensku.

Spracoval: Jozef Bednár

Foto: canva.com

https://www.sav.sk?doc=services-news&lang=sk&news_no=13495&source_no=20